

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**In epistolam Iohannis tractatus decem - Cod. Aug. perg.
227**

Augustinus, Aurelius

[S.l.], [9. Jahrh.]

De ascensione domini

[urn:nbn:de:bsz:31-67396](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-67396)

ad obitum intravimus festivitatem quam isit
 carnalis perdidit gaudeamus quo pascha nrm
 immolatus est xps percussus ineffabilon gratia
 omnium carismatum benedictione dicamur
 & ita innovatam aeternitate trans ferimur
 ut non solum paradisi restituamur habitaculo
 sed etiam regni celestis glorie preparamur
 EXPLICIT . INCIPIT DE ASCENSIONE DNI

Host beatorum & gloriosam resurrectione
 dmi nri ihu xpi quaverumdi templum
 iudaica impietate resolutum dum apocri
 tia meriduo restauravit Quia dragontarius
 hodie dit scorum dierum expletus est numerus
 sacrasima ordinatione dispositus & aduci
 litatem nre eruditionis impensus Ut dum adno
 in hoc spatio mora presentiae corporalis exten
 ditur fides resurrectionis documentis neces
 sarius munus & ur Mars enim xpi multorum
 discipulorum corda turbaverat & de suplicio
 crucis decessione spr de exanimati corporis
 sepultura gravatis mestitudine moribus

quidem diffidentiae torpor obrepserat.
 Nam cum sanctae mulieres sicut euangelica pande
 istoria reuolutum a monumento lapidem sepul
 chrum corpore uacuum & uidentes dñi testes
 angelos nuntiarent uerba eorum apostolis
 aliisq; discipulis delementis similia uidebant.
 Quam utiq; h̄sitationem humana infirmitatem
 nutantem nequaquam permisit & sp̄s ueri
 tatis predicatorum suorum inesse pectorib;
 nisi illa iecisset. Nris igitur perturbatio
 nibus nostris. periculis in apostolis consulebatur.
 Nos illis uiris contra calumnias impiorum.
 & contra terrene argumenta sapientia docebant.
 Nos illorum instruxit aspectus. nos erudiuit
 auditus nos confirmauit ad tactus. Gratias
 agamus diuine dispensationi & sc̄orum patrum
 necessariae tarditati. Dubitatum est ab illis
 ne dubitar&ur uobis. Non ergo dies hucit
 qui inter resurrectionem dñi ascensionemq;
 fluxerunt ocioso transiere decursu sed magna
 meis confirmata sacramenta magna sunt

reuelata mysteria ⁊ In his m&us dire mortis
aufertur & non solum anime sed etiam carnis
immortalitas declarabatur ⁊ In his per infu-
flationem dñi infunditur apostolis omnibus
sp̄s sc̄i & beato apostolo p̄tro sup̄ ceteros regni
claves ouilis dominice cura mandatur ⁊ In his
diebus duobus discipulis tertius in uia dñs com-
iungitur & ad omnem nostre ambiguitatis
caliginem de cetero gendam pauentium ac trepi-
dantium tarditas increpatur ⁊ Flammam
fidei uiluminata corda concipiunt & que erant
tepida reserante scripturas dño efficiuntur
ardentia ⁊ In fractione quoq; panis conues-
centium aperuuntur obtutus ⁊ Multo felicius
horum oculis pate factis quibus nature sue
manifesta est glorificatio quam illorum generis
nr̄i principium quibus preuariationis sue est
ingesta confusio ⁊ Inter h&c aut̄ alia que mira-
cula cum discipulis trepidis cogitationibus
estuarunt & aperuit & in medio eorum dñs dix-
it & q; pax uobis ne hoc in eorum remaneret &

opinionibus quod uoluebatur in cordibus pu-
 tabant enim spm̄ se uideri in carne ; Redar-
 gunt cogitationes aueritate discordes ingerit
 dubitantium oculis manentia manibus suis
 & pedibus crucis signa & ut diligentius per-
 tractar&ur inuitat quia ad sanandum infide-
 lum cordium uulnerum clauorum & lanceae
 erant seruata uestigia ; Ut non dubia fide
 sed constantissima scientiae tener&ur eam
 in di patris confessorum throno que iacuerat
 in sepulchro ; Per omne ergo hoc tempus
 dit quod in resurrectione dñi & ascensionem ei ;
 Exactum est hoc prudentia di curauit hoc docuit
 hoc suorum & oculis insinuauit & cordibus ;
 Ut dñs ih̄s x̄p̄s uere agnosceretur resuscita-
 tus qui uere erat resuscitatus qui uere erat
 & passus & mortuus ; Unde beatis simi apostoli
 omnesq; discipuli qui & de x̄tu crucis fuerant
 trepidi & de fide resurrectionis ambigui ;
 Ita sunt per sp̄cia ueritate roborati ut
 dño in celorum cuncte sublimia non solum

nulla afficerentur tristitia sed etiam magno gau-
dio repleverentur. Et reuera magna & ineffa-
bilis erat causa gaudendi cum in conspectu scie-
multitudinis supra omnium creaturarum
celestium dignitatem humani generis natura
conscenderet. Supergressura angelicos
ordines & ultra archangelorum altitudines
elevanda. Nec ullis sublimitatibus modum
suae profectionis habitura nisi & er nipa-
tris recepta conse- su illius gloria sociaretur
in trono cuius nature copolabatur in filio.
Quia igitur xpi ascensionis tra profectione est
& quo processit gloria capitis ^{et} corporis.
& corporis. Dignis dit exultemus gaudis
& pia gratiarum actione letemur. Hodie
omni paradisi possessores firmati sumus
sed & iam celorum in xpo superna poene-
trauimus. Ampliora ad eum per ineffa-
bilem xpi gratiam quam per diaboli amiser-
imus inuidiam. Nam quos uirulentus
inimicus primi habitaculi felicitate deiecit.

cor sibi con corporatus de filius ad patris
 dexteram collocauit & regnavit cū
 deo patre omnipotentie & spū scō
 ITEM ALIA DIASCINSIONE DNI.

Sacramentū dilectissimi filii nre quam precio
 sanguinis sui uniuersitatis conditor estimare & adie
 corporalis oratū usq; ad exitum passionis pdispensati
 onē humilitatis impletum est. & licet multa
 & ininforma seruidiuitatis signa exhibuerint
 pprie tamen illius temporis actio ad demonstrandā
 suscepi hominis panuit ueritatem. Post passionē
 uero raptis mortis uinculis que uim suam in eū qui
 pccata uerat nescius incedendo pūderant infirmita
 tis inuertitatem mortalitas in aeternitatem contu
 melia transiit in gloria. Quā dñs ih̄s xp̄s inmut
 as manifestis que documentis multorum declarauit
 aspectu donō triumphū uictoriae quam repor
 tarē a mortuis inferre & in caelis. Sicut ergo
 in sollempnitate paschali resurrectio nobis dñi
 fuit causa læandi. Ita ascensio eius in caelis
 presensium nobis est materia gaudiorum.

Recolentibus illum diem & rite uenerantibus
quonatura nrae humilitatis in xpo. supra om
nem caeli in luciam supra omnes ordines ange
lorum & ultra cunctarum altitudinem potesta
tum ad di patris pucta confessum. Quo ordi
ne operum diuinorum nos fundati. nos aedifi
cati sumus ut mirabilior fieret gratiae di cum re
motis a conspectu hominum quem merito reue
rentiam suis sentiebantur indicare. fides non de
fideret. spes non fluctuaret. caritas non ceperet
Magnarium hinc uigor mentium & ualde fidelium
est hoc lumen animorum incunctanter credere
que corporeo non uidentur intuitu. & ibi fingere
desiderium quo nequeas inferre conspectum. Hic
autem pietas unde in nr̄is cordibus nasceretur ut quo
modo quisquam iustificaretur sine instantia sa
lus nra consisteret. que ob tibus sub uicerent.
Unde & illi uero qui de resurrectione xpi uide
batur ambigere nisi in ipsius carne uestigia pas
sionis & uisu explorassent & tactu. Quia uidi
sti me inquit dñs credidisti. beati qui non uiderunt

& crediderunt. Ut igitur huius beatitudinis dit
 capaces eē possimus expl&is omnibus que euan
 gelice predicationi & noui testamenti misteris
 congruebant dñs noster ih̄s xp̄s quadragesimo
 post resurrectionem die coram discipulis ele
 uatus in caelum corporaliter presentiae mo
 dum fecit mansuros in patris dextera donec
 tempora multiplicandis a ecclesie filius diui
 nitus prestatuta pagantur; & ad iudican
 dos uiuos & mortuos in eadem carne in qua
 ascendit adueniat. Quod ita que redempto
 ris nr̄i conspicuum fuit in sacramenta transi
 uit; & ut fides excellentior esset & ac firmi
 or uisioni doctrina successit. Cuius aucto
 ritatem supernis in luminata radiis creden
 tium corda sequerentur. Hanc fidem as
 censionem dñi auctam & sc̄i sp̄s munera ro
 boratam. Non uincla non carceres non ex
 ilia non fames non ignis aut laniatus feri
 rum non exquisita p̄sequentium crudeli
 tatibus supplicia terruerunt. Pro hac

fide p̄ uniuersum mundum non solum uiri s̄
& femine n̄ & impubes pueri sed & ian tene
re uirgines usq; ad effusione s̄us sanguinis de
certarunt. Hæc fides demonia ei eicit. egyptu
dines depulit mortuos suscitauit. Unde &
ipsi beati apostoli qui tot miraculis confirma
ti tot sermōib; eruditi. atrocitatem tam
dominice passionis expauerant & ueritatem
resurrectionis eius non sine hesitatione sus
ceperant. Tantum de ascensione dñi p̄fecerunt
ut quicquid in illis prius intulerat m̄d̄um uer
teretur in gaudium. Totam enim contempla
tionem animi induunitatem ad patris dexteram
considentis erexerant ne iam corpore euisiōis
tardabantur obiectu. Quominus in id aciem
mentis intenderent. quod n̄ & a patre descenden
do afuerat n̄ & ad discipulis ascendendo discesse
rat. Tunc igitur dilectissimi filius hominis
di filius excellentius sacratius in tonitru cum in
pater ne maiestatis gloriam se recepit ineffabi
li modo cepit esse p̄sentior diuinitate qui

factus est humanitate longinquior. Tunc ad
 equalem patri filium eruditior fides gressu
 cepit mentis accedere & contractione corpo
 ris in xpō substantiae quae patre minor est non
 egere. quō glorificati corporis manente natura
 eo fides credentium uocabatur ubi non carna
 li manu sed spiritali intellectu per genitori
 unigenitus tangetur. Hinc illud est quod
 post resurrectionem suam dñs cum maria mag
 dalene psonā a ecclesie gerens ad contactum ip
 sius pperare accedere. dicit ei nolime tangere
 nondū enim ascendi ad patrem meum. hoc est
 nolo ut ad me corporaliter uenias nōc ut me sen
 su carnis agnoscas. ad sublimiora te differe ma
 ior tibi pparō cū ad patrem meū ascendero. Tunc
 me pfectius utriusq; palpabis adprehensa
 quod non tangis & creditura quod non uides
 Cū autē ascendentem in caelos dñm sequaces dis
 cipulorum oculi intenti admiratione suspi
 cerent adstuerē corā ipsis angeli duo mirabi
 li uestiū candore fulgentes. qui & dixerunt

Viri galilei quid statim aspicientes in caelum.
hic ih̄s qui adsumptus est a uobis in caelum sic
uenit & quem admodum uidistis eum euntem in ce-
lum. Quibus uerbis omnes a caelestis filii doceban-
tur. ut ih̄s xp̄s in eadem in qua ascenderit
carne uenturus uisibilis crederetur. Nāc pos-
sit ambigi omnia illi eē subiecta cui ab ipso cor-
poris natiuitatis exordio famulatus seruiss &
angelicus. Sicut enim concipiendum xp̄m de
sp̄s sc̄o beate uirgini angelus nuntiavit sic & edi-
tū de uirgine uox caelestium pastoribus caecidit
sicut resurrexisse a mortuis sup̄ norū nuntio-
rum testimonia prima docuerunt. sic ad iudi-
candum mundum in ipsa carne uenturū ange-
lorū officia predicarunt. Ut intellegeremus
quante potestates ad future sint. Cum uene-
rit iudicaturus cunctante ministrauerunt & iā
iudicando. Exultemus itaq; dit gaudio spiritali
& digna apud d̄m gratiarū actione letantes
liberos cordis oculos ad illam altitudinem in-
qua xp̄s est erigamus. Sursum uocatos.

animos desideria terrena non deprimant ad aeternam
 praesertim peritura non occupent ueritatis uiam
 ingressus fallaces in lecebre non rudent.
 Vita a fidelibus haec temporalia decurrantur
 ut peregrinari se in hac mundi ualde cognoscant
 in qua etiam si quaedam commoda blandiuntur
 non amplectenda nequiter sed transeunda for-
 titer. Ad hanc enim deuotionem nos beatissimus
 apostolus petrus incitat & scdm illam dilecti-
 onem quam pascentis ouib; xpi trina dominici
 amoris professione concepit obsecrans dicit.
 Carissimi obsecro uos tamquam aduenas & pe-
 regrinos abstinere uos a carnalibus desideriis
 que militant aduersus animam. Cuius nisi
 diabulo carnales militat uoluptates quiam
 mas ad superna tendentes corruptibilium bo-
 norum delationibus obligare & ab illis
 sedibus de quibus ipse exiit gaudere abduce-
 re. Contra cuius insidias sapienter debet
 fidelis quisque uigilare ut inimicum suum
 deo quod temptatur possit elidere

Nihil autē est ualidius dicitur contra diaboli
dolos quam benignitas misericordiae & lar-
gitas caritatis per quam omne peccatum aut
declinatur aut uincitur. Sed huius uirtutis
sublimitas non prius adprehenditur quam
illud quod est contrarium subruatur.
Quid autē tam inimicum misericordiae & ope-
ribus caritatis quam auaritia decius radice
omnium malorum germen emergit. Que
nisi in suis fomibus enecatur necesse est
ut magro cordis illius in quo huius mali
planta conualuit spine potius triboli que
uirtutum quam aliud uere uirtutis semen
oriatur. Resistamus ergo dicitur huic tam
pestifero malo & caritatem sine qua nulla
uirtus potest necesse scitemur ut per hanc
qua & ad nos xps descendit dilectionis uiam
& iam nos ad ipsum possimus ascendere.
Cui est cum dō patre & cum spū scō honor
& gloria in secula seculorum amen.
INCIPIT DE PENITENTIA COSTENTENTIA